

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ УКРАЇНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ ТА СОЦІАЛЬНИХ НАУК
КАФЕДРА УКРАЇНСЬКОЇ І ВСЕСВІТНЬОЇ ІСТОРІЇ ТА КУЛЬТУРИ

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Навчально-методичною радою ІДГУ
Протокол № 4 від 15.01 2019 р.
Голова НМР Н. М. Кольцун

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основи трудового права

(назва навчальної дисципліни)

освітній ступінь бакалавр
(назва освітнього ступеня)

спеціальність для всіх спеціальностей
(код і назва спеціальності)

тип дисципліни вибіркова
(обов'язкова / вибіркова / факультативна)

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньо-професійної програми

(підпис, ініціали, прізвище)

ПОГОДЖЕНО:

Голова науково-методичної ради факультету

Г.Б. Циганок
(підпис, ініціали, прізвище)

РЕКОМЕНДОВАНО:

кафедрою *української і всесвітньої історії*
протокол № *8* від *10.01.2019*

Завідувач кафедри
(підпис, ініціали, прізвище)

В. Циганок
S

Розробники програми:

Метіль Анастасія Сергіївна, кандидат юридичних наук, старший викладач кафедри української і всесвітньої історії та культури.

Рецензенти програми:

Плахіна Ірина Вікторівна, кандидат юридичних наук, доцент кафедри української і всесвітньої історії та культури.

1. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна	Заочна
Кількість кредитів:4	<i>Лекції:</i>	
	26	6
Модулів:1	<i>Практичні заняття:</i>	
Загальна кількість годин:120		
Рік вивчення дисципліни за навчальним планом:2-4	<i>Лабораторні заняття:</i>	
Семестр:4-8	<i>Семінарські заняття:</i>	
	22	6
Тижневе навантаження (год.):	<i>Консультації:</i>	
- аудиторне:3		
- самостійна робота:5	<i>Індивідуальні заняття:</i>	
Форма підсумкового контролю:залік		
Мова навчання: українська	<i>Самостійна робота:</i>	
	72	108

2. МЕТА ДИСЦИПЛІНИ

Предмет вивчення навчальної дисципліни: є система суспільних відносин щодо застосування найманої праці й колективні трудові відносини.

Мета - викладання навчальної дисципліни «Основи трудового права» є: вивчення основних принципів та інститутів трудового права, напрямів правового регулювання трудових та тісно пов'язаних з ними відносин, набуття навичок роботи з нормативними актами

Основними завданнями вивчення дисципліни « Основи трудового права» є: формування у студентів системи науково-теоретичних і практичних знань з трудового права, визначення та розкриття змісту понять, категорій трудового права; ознайомлення з основними положеннями та проблемами трудового права і його окремими інститутами; вивчення загальних, специфічних об'єктивних закономірностей розвитку трудового права; засвоєння студентами основних нормативних актів, що регулюють питання трудових правовідносин в Україні.

Передумови для вивчення дисципліни: «Етика та естетика», «Філософія», «Соціологія», «Безпека життєдіяльності», «Охорона праці», «Теорія та історія держави і права».

Міждисциплінарні зв'язки: «Філософія», «Психологія», «Соціологія», «Охорона праці», «Основи публічного права», «Основи приватного права», «Право соціального забезпечення», «Соціальна робота в Україні».

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути такі результати навчання.

Знання:

- засад і змісту інститутів міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права.
- розуміння соціальної природи трудових відносин та їх правового регулювання.
- та застосування норм матеріального і процесуального права.

Уміння:

- Здатність до абстрактного, логічного та критичного мислення, аналізу і синтезу.
- вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- працювати самостійно, проявляти добросовісність, дисциплінованість, пунктуальність та відповідальність, а також працювати у команді колег за фахом.

- зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку права, його місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій .
- логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

Комунікація :

- спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово, добре володіти правничою термінологією.
- Цінування та повага різноманітності і мультикультурності.
- Здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми.

Автономність та відповідальність .

- Уміння планувати і організовувати свою професійну діяльність.
- Здатність бути критичним і самокритичним, визнавати та виправляти власні помилки.

4. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назви модулів / тем	Кількість годин (денна форма навчання)						Кількість годин (заочна форма навчання)						
		Аудиторні	Лекції	Семинарські (практичні)	Лабораторні	Консультації	Індивідуальні заняття	Самостійна робота	Аудиторні	Лекції	Семинарські (практичні)	Лабораторні	Консультації	Індивідуальні заняття
1	Тема 1. Трудове право як одна з галузей у системі права України	4	2	2			6	3	2	1				9
2	Тема 2. Джерела трудового права	4	2	2			6							9
3	Тема 3. Трудові правовідносини та їх суб'єкти	4	2	2			6							9
4	Тема 4. Колективні угоди і колективні договори	2	2				6							9
5	Тема 5. Правове забезпечення зайнятості населення і працевлаштування	6	4	2			6	4	2	2				9
6	Тема 6. Трудовий договір	4	2	2			6	2	1	1				9
7	Тема 7: Правове регулювання робочого часу та часу відпочинку	4	2	2			6	2	1	1				9
8	Тема 8: Оплата праці	4	2	2			6							9
9	Тема 9: Дисципліна праці	4	2	2			5	1		1				8
10	Тема 10: Охорона праці	4	2	2			5							8
11	Тема 11: Правове регулювання трудових спорів	4	2	2			5							8
12	Тема 12: Державний нагляд і контроль за додержанням	4	2	2			5							8

законодавства про працю та охорону праці на виробництві														
Проміжний контроль							4							4
Разом:120	48	26	22				72	12	6	6				108

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

5.1. Зміст навчальної дисципліни за темами

Тема 1. Трудове право як одна з галузей у системі права України

Поняття трудового права як галузі права. Предмет трудового права: індивідуальні та колективні трудові відносини. Сфера дії норм трудового права.

Поняття та особливості методу трудового права в умовах ринкової економіки. Поєднання державно-правового і договірно-правового, централізованого і локального регулювання трудових відносин. Єдність і диференціація трудового права.

Роль і функції трудового права в умовах ринкової економіки. Зміст соціальної, захисної, виробничої функцій трудового права.

Система трудового права і система трудового законодавства: поняття, співвідношення.

Поняття і значення основних принципів трудового права.

Класифікація принципів трудового права.

Принципи правового регулювання індивідуальних трудових відносин: свобода праці й заборона примусової праці; заборона дискримінації у сфері праці; принцип не погіршення становища працівників порівняно з чинним законодавством; право на справедливі й безпечні умови праці; право на справедливую заробітну плату, що забезпечує рівень життя, гідний людині, для самого працівника і членів його сім'ї; забезпечення працівникам мінімальних державних гарантій у сфері праці; забезпечення захисту трудових прав, честі та гідності учасників трудових відносин.

Принципи правового регулювання колективних трудових відносин: свобода об'єднання; реальне визнання права на колективні переговори; соціальне партнерство; забезпечення права працівників на участь в управлінні організацією у передбачених законом формах; забезпечення права на вирішення колективних трудових спорів, включаючи право на страйк. Зміст і конкретизація основних принципів трудового права.

Тема 2. Джерела трудового права

Поняття, види, особливості джерел трудового права. Загальне і спеціальне трудове законодавство. Конституція України як основне джерело трудового права.

Міжнародні договори про працю, ратифіковані Україною, як джерела трудового права. Кодекс законів про працю України. Закони та підзаконні нормативно-правові акти як джерела трудового права. Акти соціального партнерства: колективні угоди і колективні договори. Локальні нормативно-правові акти: поняття, види, особливості.

Значення рішень Конституційного Суду України та керівних роз'яснень Пленуму Верховного Суду України. Дія нормативно-правових актів у часі, просторі та за категоріями працівників.

Тема 3. Трудові правовідносини та їх суб'єкти

Поняття та особливості індивідуальних трудових правовідносин. Види індивідуальних трудових правовідносин. Структура індивідуальних трудових правовідносин. Підстави виникнення, зміни та припинення індивідуальних трудових правовідносин. Правовий статус суб'єктів індивідуальних трудових правовідносин.

Трудова правосуб'єктність, працівника: виникнення, зміст і припинення, випадки обмеження. Роботодавець (власник підприємства, установи, організації або уповноважений ним орган чи фізична особа) як суб'єкт трудових правовідносин. Ознаки трудової правосуб'єктності роботодавця.

Поняття і особливості колективних трудових правовідносин, їх співвідношення з індивідуальними трудовими правовідносинами. Види колективних трудових правовідносин, їх загальна характеристика. Структура колективних трудових правовідносин. Представництво у колективних трудових правовідносинах.

Тема 4. Колективні угоди і колективні договори

Законодавство про колективні угоди і колективні договори.

Право на ведення колективних переговорів. Принципи здійснення права на ведення колективних переговорів і укладення колективних угод і договорів: міжнародні стандарти і законодавство України. Порядок ведення і предмет колективних переговорів. Учасники переговорів, їх права та обов'язки, гарантії і компенсації під час переговорів. Порядок вирішення розбіжностей під

час ведення колективних переговорів. Відповідальність осіб, які представляють роботодавця і ухиляються від участі в переговорах або винні в ненаданні необхідної інформації.

Поняття і роль колективних угод у регулюванні трудових відносин.

Види угод, сфери їхньої дії, зміст. Сторони і учасники угод.

Порядок укладення, зміни угод. Реєстрація угод. Контроль за виконанням угод на всіх рівнях. Поняття колективного договору. Співвідношення законодавства про працю та угод, колективних договорів, трудових договорів.

Сторони колективного договору та їхні представники. Зміст і структура колективного договору. Порядок укладення, зміни колективного договору і контроль за його виконанням.

Відповідальність за порушення і невиконання колективних угод і колективних договорів.

Тема 5. Правове забезпечення зайнятості населення і працевлаштування

Соціально-економічні аспекти ринку праці в Україні.

Законодавство про зайнятість населення. Поняття, форми зайнятості і державна політика в цій сфері. Державні гарантії (загальні і додаткові) зайнятості населення.

Поняття, види працевлаштування. Правова організація працевлаштування.

Державна служба зайнятості: структура і повноваження. Участь підприємств, установ і організацій у реалізації державної політики зайнятості.

Порядок реєстрації та ведення обліку громадян, які шукають роботу, державною службою зайнятості. Поняття підходящої роботи. Особливі гарантії працівникам, які втратили роботу у зв'язку зі змінами в організації виробництва і праці.

Порядок працевлаштування окремих категорій громадян (молоді, осіб, яких звільнено з лав Збройних Сил України або з альтернативної (невійськової) служби, вивільнених працівників, інвалідів та ін.).

Правовий статус безробітного. Порядок реєстрації безробітних державною службою зайнятості. Право на матеріальне забезпечення на випадок безробіття та соціальні послуги. Види забезпечення на випадок безробіття: допомога по безробіттю, в тому числі одноразова її виплата для організації безробітним підприємницької діяльності; допомога по частковому безробіттю; матеріальна допомога в період професійної підготовки, перепідготовки або підвищення кваліфікації безробітного; 18 матеріальна допомога по безробіттю, одноразова матеріальна допомога безробітному та непрацездатним особам, які перебувають на його утриманні; допомога на поховання у разі смерті безробітного або особи, яка перебувала на його утриманні.

Організація оплачуваних громадських робіт. Професійна підготовка і перепідготовка незайнятих громадян.

Соціальні гарантії при втраті роботи і безробітті.

Тема 6. Трудовий договір

Поняття і значення трудового договору. Відмінність трудового договору від суміжних цивільно-правових договорів, які пов'язані з працею (підряду, доручення, авторського та ін.). Сторони трудового договору. Зміст трудового договору. Умови, які передбачені у законодавстві, та умови, які встановлюються за угодою сторін при укладенні трудового договору. Необхідні і додаткові (факультативні) умови. Поняття трудової функції та місця роботи за трудовим правом. Недійсність умов трудового договору, які погіршують становище працівників порівняно з законодавством України про працю.

Загальний порядок укладення трудового договору, його оформлення. Документи, що подаються при прийнятті на роботу. Трудова книжка працівника. Випробування при прийнятті на роботу.

Строк трудового договору. Укладення трудового договору на невизначений строк, на визначений строк, встановлений за погодженням сторін, на час виконання певної роботи.

Форма трудового договору.

Контракт як особлива форма трудового договору. Сфера застосування контракту. Порядок укладання контракту з керівником державного підприємства. Порядок укладання контракту при прийнятті (найманні) на роботу працівників.

Особливості та порядок укладання окремих видів трудових договорів: трудовий договір про тимчасову роботу; трудовий договір про сезонну роботу; трудовий договір з працівником-мігрантом; трудовий договір про сумісництво; трудовий договір про суміщення професій (посад); трудовий договір про тимчасове заступництво; трудовий договір про надомну роботу; трудовий договір з державним службовцем; трудовий договір з молодим фахівцем; трудовий договір про роботу у роботодавця – фізичної особи; трудовий договір працівника, що приймається за конкурсом, та ін.

Поняття переведення на іншу роботу, види переведень. Порядок переведення на іншу роботу. Переміщення на інше робоче місце, його відмінність від переведення. Зміна істотних умов праці та її правові наслідки.

Поняття і випадки відсторонення від роботи.

Поняття припинення та розірвання трудового договору, звільнення з роботи. Класифікація підстав припинення трудового договору. Загальні і додаткові підстави припинення трудового договору. Розірвання трудового договору з ініціативи працівника. Загальні та додаткові підстави розірвання трудового договору з ініціативи роботодавця. Розірвання трудового договору з ініціативи органів, які не є сторонами трудового договору.

Порядок оформлення звільнення працівників і здійснення розрахунків з ними. Вихідна допомога.

Правові наслідки незаконного звільнення.

Тема 7 Правове регулювання робочого часу та часу відпочинку

Поняття робочого часу і значення його правового регулювання. Правові нормативи робочого часу. Поняття і види робочого дня, робочої зміни, робочого тижня.

Нормальна і скорочена тривалість робочого часу, неповний робочий день.

Режими робочого часу і порядок їх встановлення. Змінна робота, вахтовий метод роботи, гнучкі графіки роботи, ненормований робочий день. Поденний, тижневий і підсумований облік робочого часу.

Поняття надурочних робіт і порядок їх застосування. Чергування.

Поняття і види часу відпочинку. Перерви протягом робочого дня, зміни. Щоденні перерви в роботі. Щотижневі вихідні дні. Святкові і неробочі дні.

Поняття і види відпусток. Щорічна основна відпустка і порядок її надання. Щорічна додаткова відпустка, її види і порядок надання. Додаткові відпустки у зв'язку з навчанням. Творча відпустка. Соціальні відпустки. Відпустки без збереження заробітної плати.

Тема 8 . Оплата праці

Конституційні засади права працівників на заробітну плату.

Соціально-економічні аспекти оплати праці.

Правове визначення поняття оплати праці. Відмінність заробітної плати від винагород за цивільно-правовими договорами, гарантійних і компенсаційних виплат. Структура заробітної плати: основна заробітна плата, додаткова заробітна плата, інші заохочувальні і компенсаційні виплати.

Сфери регулювання заробітної плати та їхній зміст. Співвідношення державного і договірною регулювання заробітної плати.

Мінімальна заробітна плата: поняття, функції, умови визначення її розміру. Порядок встановлення і перегляду розміру мінімальної заробітної плати.

Організація оплати праці на підприємстві. Тарифна система та її елементи: тарифні сітки, схеми посадових окладів, тарифно-кваліфікаційні характеристики (довідники).

Нормування праці на підприємстві. Види норм праці (норми виробітку, норми часу, норми обслуговування, нормовані виробничі завдання, норми чисельності), відрядні розцінки. Запровадження, заміна і перегляд норм праці.

Надбавки і доплати до заробітної плати. Система заробітної плати та її види (почасова, відрядна, їхні різновиди). Преміювання працівників. Винагорода за результатами роботи за рік.

Оплата праці при відхиленні від нормальних умов роботи: при виконанні робіт різної кваліфікації; при суміщенні професій (посад) і виконанні обов'язків тимчасово відсутнього працівника; при виконанні надурочних робіт; при роботі у святкові та неробочі дні; у нічний час та ін. Надбавки і доплати до заробітної плати.

Поняття гарантійних і компенсаційних виплат. Гарантійні виплати та їхні види (під час виконання державних або громадських обов'язків; пов'язані з реалізацією права на освіту, безкоштовну професійну підготовку; пов'язані з реалізацією права на відпочинок і охорону здоров'я та ін.). Гарантійні доплати, їхні види.

Компенсаційні виплати та їхні види: компенсаційні виплати при службових відрядженнях, при переїзді в іншу місцевість, за невиданий спеціальний одяг і спеціальне взуття, компенсаційні надбавки, амортизаційні виплати та ін.

Порядок обчислення середньої заробітної плати.

Порядок, строки і періодичність виплати заробітної плати. Обмеження розміру відрахувань із заробітної плати.

Індексація заробітної плати. Компенсація втрати частини зарплати у зв'язку з порушенням строків її виплати.

Концепція реформування оплати праці в Україні.

Тема 9. Дисципліна праці

Поняття і значення дисципліни праці в умовах ринкової економіки. Правові засоби забезпечення дисципліни праці.

Правове регулювання внутрішнього трудового розпорядку. Правила внутрішнього трудового розпорядку, інші локальні нормативно-правові акти підприємства, установи, організації. Статути, положення про дисципліну. Трудові обов'язки працівника і роботодавця.

Система стимулювання праці за трудовим правом. Заохочення за успіхи в роботі: поняття, підстави, види, порядок застосування. Переваги і пільги в галузі соціально-культурного і житлово-побутового обслуговування. Заохочення за особливі трудові заслуги.

Поняття і ознаки дисциплінарної відповідальності працівників. Дисциплінарний проступок як підстава дисциплінарної відповідальності. Загальна і спеціальна дисциплінарна відповідальність. Дисциплінарні стягнення, порядок їх застосування, оскарження і зняття. Додаткові заходи впливу на порушників трудової дисципліни.

Заходи громадського впливу, що застосовуються в разі порушення трудової дисципліни. Повноваження трудових колективів, виборних органів первинних профспілкових організацій, товариських судів у забезпеченні трудової дисципліни.

Тема 10. Охорона праці

Конституційне право працівників на належні, безпечні і здорові умови праці. Законодавство про охорону праці працівників на виробництві.

Поняття охорони праці. Зміст інституту охорони праці і здоров'я працівників на виробництві за трудовим правом. Принципи правової охорони праці працівників. Гарантії прав працівників на охорону праці. Організація охорони праці працівників на підприємстві. Державне управління охороною праці працівників. Участь трудових колективів і профспілок у регулюванні охорони праці на підприємстві.

Організаційно-правові форми забезпечення охорони праці на підприємстві: фінансування охорони праці; медичні огляди працівників; інструктаж і навчання працівників правилам техніки безпеки і виробничої санітарії; забезпечення працівників засобами індивідуального захисту. Спеціальні правила охорони праці на важких, небезпечних і шкідливих роботах (скорочення робочого часу, надання додаткових відпусток, перерв у роботі, видача спеціального одягу, мила та ін.).

Правила особливої охорони праці і здоров'я жінок, молоді та осіб із пониженою працездатністю.

Розслідування та облік нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на підприємствах, в установах і організаціях. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання: загальна характеристика. Відшкодування шкоди, заподіяної працівникові каліцтвом або іншим ушкодженням здоров'я, пов'язаним з виконанням ним трудових обов'язків.

Тема 11. Правове регулювання трудових спорів

Поняття, види і причини виникнення трудових спорів. Органи, що розглядають трудові спори.

Принципи розгляду індивідуальних трудових спорів. Поняття, види підвідомчості індивідуальних трудових спорів.

Комісії по трудових спорах (КТС), їх організація і компетенція. Порядок і строки розгляду індивідуальних трудових спорів в КТС.

Розгляд індивідуальних трудових спорів у суді. Трудові спори, що безпосередньо розглядаються судом. Строки звернення до суду за вирішенням трудових спорів. Процесуальні особливості розгляду трудових спорів судом. Виконання судових рішень з трудових спорів. Обмеження повороту виконання рішень з трудових спорів.

Особливості розгляду трудових спорів деяких категорій працівників (суддів, прокурорсько-слідчих працівників, а також працівників навчальних, наукових та інших установ прокуратури, які мають класні чини).

Законодавство про вирішення колективних трудових спорів.

Поняття, види, причини виникнення колективних трудових спорів. Сторони колективного трудового спору (конфлікту). Порядок формування і затвердження вимог найманих працівників або

профспілки. Порядок і строки розгляду вимог найманих працівників або профспілки. Момент виникнення колективного трудового спору (конфлікту).

Порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів) примирною комісією, за участю незалежного посередника. Вирішення колективного трудового спору (конфлікту) трудовим арбітражем.

Гарантії незалежним посередникам, членам примирних комісій і трудових арбітражів.

Національна служба посередництва і примирення: функції, повноваження.

Право працівників на страйк. Порядок оголошення страйку. Визнання страйків незаконними. Випадки, за яких забороняється проведення страйку. Обов'язки сторін під час проведення страйку. Гарантії та правове становище працівників у зв'язку з проведенням страйку. Правові наслідки визнання страйку незаконним.

Відповідальність за порушення законодавства про колективні трудові спори (конфлікти).

Тема 12. Державний нагляд і контроль за додержанням законодавства про працю та охорону праці на виробництві

Поняття та основні види нагляду і контролю за додержанням законодавства про працю та охорону праці на виробництві.

Система органів, що здійснюють державний нагляд і контроль за додержанням законодавства про працю та охорону праці на виробництві. Державний департамент нагляду за додержанням законодавства про працю: основні завдання, повноваження. Державний комітет України з нагляду за охороною праці: основні завдання, повноваження.

Державний комітет ядерного регулювання України. Органи державного пожежного нагляду. Державна інспекція з нагляду за режимами споживання електричної та теплової енергії. Органи та установи санітарно-епідеміологічної служби Міністерства охорони здоров'я України.

Роль органів прокуратури у надгляді за додержанням законодавства про працю та про охорону праці.

Повноваження місцевих органів виконавчої влади і органів місцевого самоврядування щодо здійснення контролю за додержанням законодавства про працю. Відповідальність роботодавця, його представників, інших посадових осіб підприємств за порушення законодавства про працю та про охорону праці на виробництві.

5.2. Тематика семінарських занять.

1. Трудове право як одна з галузей у системі права України.
2. Джерела трудового права.
3. Трудові правовідносини та їх суб'єкти.
4. Правове забезпечення зайнятості населення і працевлаштування.
5. Трудовий договір.
6. Правове регулювання робочого часу та часу відпочинку.
7. Оплата праці.
8. Дисципліна праці.
9. Охорона праці.
10. Правове регулювання трудових спорів.
11. Державний нагляд і контроль за додержанням законодавства про працю та охорону праці на виробництві.

5.3. Організація самостійної роботи студентів.

№ з/п	Вид роботи	Кількість годин		Форми звітності
		д\ф	з/в	
	Підготовка до аудиторних занять та усіх видів контролю:	30	38	Опорний конспект лекцій, конспект семінарських занять
	- опрацювання лекційного матеріалу;	11	15	
	- підготовка до семінарських занять;	15	15	
	- підготовка до проміжного контролю.	4	8	
	Виконання індивідуальних завдань:	42	70	

- підготовка індивідуального науково-дослідного завдання (тези доповідей, наукова стаття);	10	20	Індивідуальне науково-дослідне завдання (тези доповідей, наукова стаття).
- складання термінологічного словника;	10	15	Термінологічний словник
- написання реферату;	12	15	Реферат
- підготовка до презентації результатів дослідження.	10	20	Презентація
Разом	72	108	

Орієнтовний перелік тем для виконання самостійної роботи:

1. Тенденції розвитку трудового права в сучасній Україні.
2. Право людини на працю і його конституційні гарантії в Україні.
3. Основні принципи правового регулювання праці, їх види.
4. Джерела трудового права України, їх класифікація.
5. Система трудового права та система трудового законодавства.
6. Колективний договір як форма соціального партнерства.
7. Порядок проведення переговорів з укладення колективних договорів.
8. Поняття соціального партнерства та його завдання.
9. Правовий статус профспілок в Україні.
10. Відповідальність за порушення законодавства про колективні договори та угоди.
11. Трудовий договір як основна форма реалізації права на працю. Інші форми реалізації права на працю.
12. Правове регулювання випробування при прийомі на роботу.
13. Трудовий договір про сумісництво.
14. Трудовий договір з трудящим-мігрантом.
15. Трудовий договір з молодим спеціалістом.
16. Особливості укладення трудових договорів з неповнолітніми.
17. Особливості працевлаштування іноземців в Україні.
18. Зміна умов трудового договору: види та порядок проведення.
19. Примусова праця та проблеми регулювання тимчасових переведень працівників на іншу роботу.
20. Правові наслідки незаконного переведення та звільнення працівників.
21. Порядок розірвання трудового договору з ініціативи власника в разі змін в організації виробництва і праці.
22. Понаднормовий робочий час та правові підстави застосування надурочних робіт.
23. Поняття та гарантії права працівників на відпустку.
24. Щорічна основна відпустка і порядок її надання.
25. Щорічна додаткова відпустка, її види й порядок її надання.
26. Поняття, види та особливості соціальних відпусток.
27. Особливості регулювання часу відпочинку жінок, молоді, осіб з сімейними обов'язками в конвенціях МОП.
28. Правове регулювання службових відряджень.
29. Сфери регулювання оплати праці.
30. Системи оплати праці.
31. Договірне регулювання оплати праці.
32. Право працівника на оплату праці та його захист.
33. Правове регулювання внутрішнього трудового розпорядку.
34. Основні трудові обов'язки сторін трудового договору.
35. Особливості регулювання трудових спорів.

6. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

- 6.1. *Форми поточного контролю:* семінарські заняття, індивідуальні завдання.
- 6.2. *Форми проміжного контролю:* модульна контрольна робота.
- 6.3. *Форми підсумкового контролю:* залік.

7. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Модульна контрольна робота

Під час поточного контролю оцінюються відповіді студента на семінарських заняттях, результати самостійної роботи з науковою літературою та першоджерелами, а також якість виконання студентом індивідуального завдання у вигляді реферату та його презентації.

Модульна контрольна робота складається з 5 тестів, які містять лише одну правильну відповідь та 3 теоретичних питань.

Приклад:

1 варіант

Тестові завдання

1. В юридичній літературі поняття «трудове право» вживається як:

- а) окрема галузь права в національній правовій системі;
- б) одна з юридичних наук;
- в) навчальна дисципліна;
- г) усі зазначені випадки.

2. Працівник зобов'язаний:

- а) отримувати заробітну плату;
- б) дотримуватися режиму роботи на підприємстві;
- в) дотримуватися норм моралі в колективі.

3. Об'єктом трудових відносин є:

- а) результати праці;
- б) жива праця;
- в) і результати праці, і жива праця.

4. До основних ознак трудових правовідносин належать:

- а) наявність спеціального об'єкта;
- б) відплатний характер;
- в) продовжувальний характер;
- г) усі зазначені ознаки.

5. Сторонами трудових відносин є:

- а) роботодавець і працівник;
- б) філія підприємства і працівник;
- в) філія, яка наділена правом прийняття і звільнення працівників, ведення трудових книжок, і працівник.

Теоретичні питання:

- 1. Загальна характеристика трудового права: предмет, метод, система, функції.
- 2. Принципи трудового права.
- 3. Характеристика Кодексу законів про працю України

8. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

8.1. Шкала та схема формування підсумкової оцінки

Переведення підсумкового балу за 100-бальною шкалою оцінювання в підсумкову оцінку за традиційною шкалою

Підсумковий бал	Оцінка за традиційною шкалою
90-100	зараховано
70-89	
51-69	
26-50	не зараховано
1-25	

Схема розподілу балів

Максимальна кількість балів	70 балів (поточний контроль) – середньозважений бал оцінок за відповіді на семінарських заняттях та виконання	30 балів (проміжний контроль) – за результатами
-----------------------------	---	---

	індивідуальних завдань, який переводиться у 100-бальну шкалу з ваговим коефіцієнтом.0,7	виконання модульної контрольної роботи
Мінімальний пороговий рівень	35 балів (поточний контроль)	16 балів (проміжний контроль)

8.2. Критерії оцінювання під час аудиторних занять

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5 балів	Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
4 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
3 бали	Оцінюється робота студента, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні формули, рівняння, закони. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
2 бали	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.
1 бал	Оцінюється робота студента, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.
0 балів	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

8.3. Критерії оцінювання індивідуальних завдань

Вид	Максимальна кількість балів
Тези доповідей	5
Термінологічний словник	5
Реферат	5
Презентація	5

8.4. Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Максимальна кількість балів за відповідь на 1 питання складає 15 балів. Критеріями оцінювання є: повнота відповіді, здатність критичного аналізу теоретичного матеріалу, вміння наводити аргументи та робити висновки.

8.5. Критерії оцінювання під час підсумкового контролю

Підсумкова оцінка виставляється за результатами поточного та проміжного контролю.

9. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Технічні засоби для демонстрування презентацій (проектор), комп'ютер (ноутбук) для використання нормативної електронної бази.

10. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Основні джерела:

1.1. Нормативна база :

1. Інструкція про порядок ведення трудових книжок працівників : Затв. наказом Міністерства праці України, Міністерства юстиції України, Міністерства соціального захисту населення України від 29.07.1993 р. № 58; зареєстровано в Міністерстві юстиції України 17.08.1993 р. за № 110 (зі змін. та доп.) // Бюл. законодавства і юрид. практики України. – 2004. – № 1. – С. 313.
2. Кодекс законів України про працю // Відом. Верхов. Ради УРСР. – 1971. – № 50. – Ст. 375. 4. Кодекс законів України про працю : наук.-практ. комент. / за ред. В. І. Прокопенко. – Х. : Консум, 2003.
3. Конституція України : Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР // Офіційний вісник України. – 2010. – № 72/1. – Ст. 2598.
4. Про відпустки : Закон України від 15.11.1996 р. // Відомості Верхов. Ради України. – 1997. – № 2. – Ст. 4 (зі змін. та доп.).
5. Про військовий обов'язок і військову службу : Закон України від 25.03.1992 р. // Відомості Верхов. Ради України. – 1992. – № 37. – Ст. 385 (зі змін. та доп.).
6. Про державну службу : Закон України від 16.12.1993 р. // Відомості Верхов. Ради України. – 1993. – № 52. – Ст. 490 (зі змін. та доп.).
7. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття : Закон України від 02.03.2000 р. (із змін. і доп.) // Відомості Верховної Ради України. – 2000. – № 22. – Ст.171.
8. Про зайнятість населення : Закон України від 01.03.1991 р. // Відомості Верхов. Ради УРСР. – 1991. – № 14. – Ст. 170; Відомості Верхов. Ради України. – 1998. – № 11-12. – Ст. 44 (зі змін та доп.).
9. Про затвердження Порядку розслідування та обліку нещасних випадків невиробничого характеру : затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 22.03.2001 р. № 270 // Офіц. вісн. України. – 2001. – № 13. – Ст. 543.
10. Про колективні договори і угоди : Закон України від 01.07.1993 р. // Відомості Верхов. Ради України. – 1993. – № 36. – Ст. 361 (зі змін. та доп.).
11. Про оплату праці : Закон України від 24.03.1995 р. // Відомості Верхов. Ради України. – 1997. – № 17. – Ст. 121 (зі змін. та доп.).
12. Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні : Закон України від 21.03.1991 р. (зі змін. та доп.) // Відомості Верхов. Ради УРСР. – 1991. – № 21. – Ст. 252.
13. Про охорону праці : Закон України від 14.10.1992 р. (в ред. від 21.11.2002 р.) // Відомості Верхов. Ради України. – 2003. – № 2. – Ст.10.
14. Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів) : Закон України від 03.03.1998 р. // Там же. – 1998. – № 34. – Ст.357 (зі змін. та доп.).
15. Про практику розгляду судами трудових спорів : Постанова Пленуму Верховного Суду України від 06.11.1992 р. № 9 // Бюл. Зак-ва і юрид. практики України. – 2006. – № 2.

16. Про трудові книжки працівників : Постанова Кабінету Міністрів України від 27.04.1993 р. № 301 // Законодавство України про працю: Збірник нормативно-правових актів. – Х. : Одісей, 2004. – 848 с.
36. Інструкція про службові відрядження в межах України та за кордон : затв. наказом Міністерства фінансів України від 13.03.1998 р.; в ред. від 10.06.1999 р. № 146. // Офіц. вісн. України. – 1999. – № 26. – Ст. 1255 (зі змін. та доп. від 11.02.2003 р., 04.03.2003 р.).
37. Об утверждении перечня должностей и работ, замещаемых или выполняемых работниками, с которыми предприятием, учреждением, организацией могут заключаться письменные договоры о полной материальной ответственности за необеспечение сохранности ценностей, переданных им для хранения, обработки, продажи (отпуска), перевозки или применения в процессе производства, а также типового договора о полной индивидуальной материальной ответственности : Постановление Госкомтруда и Секретариата ВЦСПС от 28.12.1977 г. № 447/24 // Бюл. Госкомтруда СССР. – 1978. – № 4.
38. Перелік професій, виробництв та організацій, працівники яких підлягають обов'язковим профілактичним медичним оглядам : затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 23.05.2001 р. № 559 // Офіц. вісн. України. – 2001. – № 21. – Ст. 950.
39. Положення про порядок проведення медичних оглядів працівників певних категорій : затв. наказом Міністерства охорони здоров'я України від 31.03.1994 р. № 45 (зі змін. та доп.) // Бюл. законодавства і юридич. практики України. – 1997. – № 11–12. – С. 716.
40. Положення про порядок укладення контрактів при прийнятті (найманні) на роботу працівників : затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 19.03.1994 р. № 170 // 3б. постанов Уряду України. – 1994. – № 7. – Ст. 172 (зі змін. та доп.). 40. Положення про порядок укладення контракту з керівником підприємства, що є у загальнодержавній власності, при найманні на роботу : затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 19.03.1993 р. № 203 // 3б. постанов Уряду України. – 1993. – № 6. – Ст. 121.
41. Положення про умови роботи за сумісництвом працівників державних підприємств, установ і організацій : затв. наказом Міністерства праці України, Міністерства юстиції України, Міністерства фінансів України від 28.04.1993 р.
42. Порядок визначення розміру збитків від розкрадання, нестачі, знищення (псування) матеріальних цінностей : затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 22.01.1996 р. № 116 // 3б. постанов Уряду України. – 1996. – № 6. – Ст. 192.
43. Про визначення розміру збитків, завданих підприємству, установі, організації розкраданням, знищенням (псуванням), недостачею або втратою дорогоцінних металів, дорогоцінного каміння та валютних цінностей : Закон України від 06.06.1995 р. № 217/95-ВР // Відомості Верхов. Ради України. – 1995. – № 22. – Ст. 173.
44. Про порядок повідомної реєстрації галузевих (міжгалузевих) і територіальних угод, колективних договорів : Постанова Кабінету Міністрів України від 13.02.2013 р. // Офіційний Вісник України. – 2013. – № 16. – Ст. 554.
45. Про порядок та умови суміщення професій (посад) : Постанова Ради Міністрів СРСР від 04.12.1981р. № 1145. // ЗП СРСР. – 1982. – № 2. – Ст. 7. 41. Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства : Закон України від 04.02.1994 р. // Відомості Верхов. Ради України. – 1994. – № 23. – Ст. 161 (зі змін. та доп.).
46. Про правонаступництво України: Закон України від 12.09.1991 р. // Відомості Верхов. Ради УРСР. – 1991. – № 46. – Ст. 617.

47. Про практику застосування судами законодавства про оплату праці : Постанова Пленуму Верховного Суду України від 24.12.1999 р. № 13 // Вісн. Верхов. Суду України (дод.). – 2000. – № 1. – С. 21.
48. Про роботу за сумісництвом працівників державних підприємств, установ і організацій : Постанова Кабінету Міністрів України від 03.04.1993 р. № 245 // Там же. – 1993. – № 9. – Ст. 184.
49. Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи : Закон України від 28.02.1991р. (в ред. від 19.12.1991 р.) // Відомості Верхов. Ради України. – 1992. – № 13. – Ст. 178.

1.2. Основна література:

1. Болотіна Н. Б. Трудове право України : підручник / Н. Б. Болотіна. – К. : Вікар, 2003. – 724 с.
2. Прокопенко В. І. Трудове право України : підручник для студ. юрид. вищ. навч. зал. / В. І. Прокопенко. – 3-є вид., перероб. та доп. – Х. : Консул, 2002. – 528 с.
3. Трудове право України : підручник / за ред. С. М. Прилипко, О. М. Ярошенко. – Х., ФІНН, 2009. – 728 с.
4. Трудове право України : підручник / за ред. Н. Б. Болотіної, Г. І. Чанишевої. – К., КОО, 2000. – 564 с.
5. Швець Н.М. Проблемні аспекти трудової правосуб'єктності працівників / Н.М. Швець // Підприємництво, госп-во і право – 2013. – № 3. – С. 64-68.
6. Щотова Ю. Проблема правового статусу виборного органу первинної профспілкової організації на підприємстві, в установі або організації / Ю. Щотова // Публіч. право. – 2013. – № 1. – С. 218-225.
7. Ярошенко О.М. Щодо правового статусу працівників / О.М. Ярошенко // Пробл. законності. – 2010. – Вип. 106. – С. 38-45.
8. Старчук О.В. Щодо ознак принципів трудового права України / О.В. Старчук // Публіч. право. – 2013. – № 1. – С. 200-206.
9. Щербина В.І. Принципи сучасного трудового права / В.І. Щербина, Н.О. Валуєва // Вісн. Запорізького юрид. ін-ту; Дніпропетр. держ. ун-ту внутр. справ. – Запоріжжя: ЗЮІ; ДДУВС, 2011. – 2011. № 3(56). – С. 102-108.
10. Заборона дискримінації – основна засада правового регулювання відносин у сфері праці: моногр. / за наук. ред. О.М. Ярошенка. – Х.: Юрайт, 2013. – 360 с.
1. Козуб І. Конституційні принципи трудового права / І. Козуб // Підприємництво, госп-во і право: наук.-практ. госп.-прав. журн. – 2013. – № 4. – С. 150-154.
11. Процевський О.І. Методологічні засади трудового права: моногр. / О.І. Процевський. – Х.: ХНАДУ, 2014. – 260 с.
12. Щербина В.І. Функції трудового права: моногр. / В. І. Щербина; Держ. митна служба, Акад. митної служби України. – Д.: [б.в.] 2007. – 425 с.
13. Яковлев О.А. Трудове право України: теоретична характеристика в аспекті поділу права на приватне і публічне / О.А. Яковлев // Вісн. Харків. нац. ун-ту ім. В.Н. Каразіна. Сер. Право. – 2013. – № 1082. – С. 115-119.
14. Морозов С. Колективний договір як форма участі працівників в управлінні підприємством / С. Морозов // Підприємництво, госп-во і право: наук.-практ. госп.-прав. журн. – 2013. – № 2. – С. 89-92.
15. Юровська В.В. Правове регулювання працевлаштування безробітних в законодавстві України / В.В. Юровська // Вісн. Харків. нац. ун-ту ім. В.Н. Каразіна № 1034. Сер. Право. – 2012. – Вип. № 13. – С. 115-117.
16. Юшко А.М. Шляхи впровадження Закону України “Про зайнятість населення” / А.М. Юшко // Актуальні пробл. права: теорія і практика: зб. наук. пр. № 26. – Луганськ: Східноукр. нац. ун-т ім. Володимира Даля, 2013. – С. 638-644.

17. Мельник К.Ю., Бабенко А.О. Проблеми юридичних гарантій трудових прав працівників при укладенні, зміні та розірванні трудового договору монографія. — Харків : Харків. нац. ун-т внутр. справ, 2016. — 240 с.

2. *Допоміжні джерела:*

1. Биба Н. М. Питання регулювання праці інвалідів в Україні / Н. М. Биба // Проблеми законності: респ. міжвідом. наук. зб. ; відп. ред. В. Я. Тацій. — Х. : Нац. юрид. акад. України, 2008. — Вип. 68. — С. 219–225.
2. Биба Н. М. Право на працю особи зі зниженою працездатністю / Н. М. Биба // Проблеми законності: респ. міжвідом. наук. зб. ; відп. ред. В. Я. Тацій. — Х. : Нац. юрид. акад. України, 2009. — Вип. 103. — С. 96–102.
3. Пилипенко П. Д. Проблеми теорії трудового права : монографія / П. Д. Пилипенко. — Львів, 1999.
4. Прокопенко В. І. Власник і уповноважений ним орган як суб'єкти трудового права / В. І. Прокопенко // Право України. — 1994. — № 10. — С. 20–23. 49. Прокопенко В. І. Правове становище професійних спілок: сьогодення і перспективи / В. І. Прокопенко // Право України. — 1999. — № 6. — С. 106–109.
5. Чанишева Г. І. Колективні відносини у сфері праці: теоретико-правовий аспект : монографія / Г. І. Чанишева. — Одеса : Юрид. літ., 200
6. Ярошенко О. М. Правосуб'єктність роботодавця та її зміст / О. М. Ярошенко // Пробл. законності. — 2001. — Вип. 51. — С. 129–138.
7. Ярошенко О. М. Теоретичні та практичні проблеми джерел трудового права України : монографія / О. М. Ярошенко. — Х. : Вид. СПД ФО Вапнярчук Н.М., 2006.
8. Монографія / І. І. Митрофанов, О. В. Плєскун ; за заг. ред. І. І. Митрофанова. — Одеса : Видавництво «Фенікс», 2014. — 272 с.
9. Вавженчук С.Я. Охорона та захист трудових прав працівників Підручник. — Харків: Право, 2016. — 560 с.

3. *Інформаційні ресурси:*

Офіційні сайти державних органів:

www.rada.gov.ua/laws - офіційний сайт Верховної Ради України

www.court.gov.ua/dsa - сайт Державної судової адміністрації України

<http://nsj.gov.ua/ua/about/regulations/> - сайт Національної школи України

<https://www.kmu.gov.ua/ua/npasearch> - сайт Кабінету Міністрів України

<https://www.president.gov.ua/documents/all> - сайт офіційного представництва президента України

Електронні бібліотеки:

<http://www.nbu.gov.ua> – Національної бібліотеки України ім. В.І.Вернадського.